

Koulutuksen on vastattava työelämän osaamisvaatimuksiin

Koulutuksen on vastattava työelämän todellisiin osaamisvaatimuksiin. Työelämän ja koulutuksen yhteistyötä tiivistetään, jotta työelämämuutoksiin voidaan reagoida nopeasti. Ammattihenkilöllä on oltava koulutusjärjestelmän mukainen tutkinto.

Tehyn tavoitteet ammatilliseen koulutukseen

- Opiskelijan ohjaus pitää turvata
- Hoiva-avustajat eivät ole terveydenhuollon ammattihenkilöitä
- Työtehtävää kuvaava tutkintonimike helpottaa rekrytointia
- Koulutuksen pitää olla maksuton kaikille oppivelvollisille

Kaikkien ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ohjaus pitää turvata. Oppisopimusopiskelija ei voi toimia itsenäisesti ilman ohjaajan tukea. Hoiva-avustajien pitää toimia avustavissa tehtävissä ammattihenkilön työparina, ei itsenäisesti. Ammatillisen koulutuksen pitää olla aidosti maksuton kaikille opiskelijoille (sisältäen kuljettajatutkinto perustason ensihoitaja koulutuksessa).

Tehyn tavoitteet korkeakoulutukseen

- Ammattikorkeakoulutuksen rooli työvoiman saatavuudessa ja vetovoimassa keskeinen
- Kasvavat opiskelijamäärät edellyttävät työelämäharjoittelun kehittämistä
- Työelämäharjoittelun koulutuskorvausten riittävä taso ja oikea kohdentuminen turvattava
- Työelämäharjoittelun palkallisuutta on edistettävä
- Alan vaihtajien mahdollisuudet sote-alan korkeakoulutukseen turvattava
- Nykyiset ammattikorkeakoulututkinnot on säilytettävä
- Radiografiatiede ja kliininen laboratoriotiede palautetaan yliopistoon
- Terveystieteiden tutkijan urapolkua tulee kehittää

Korkeakoulujen tulee tarjota turvalliset ja laadukkaat oppimisympäristöt, jotta ammattihenkilöiltä edellytettävä osaamistaso voidaan saavuttaa. Autonomia ei saa estää valtakunnallisten ja tutkintokohtaisten osaamistavoitteiden laatimista.

Opiskelijamäärät kasvavat, jolloin tutkintoon sisältyviä työelämäharjoittelun toimintamalleja tulee kehittää yhdessä työelämän kanssa. Kielitaitoa on kehitettävä niiden opiskelijoiden osalta, jotka puhuvat äidinkielenään muuta kuin suomen tai ruotsin kieltä. Hyvinvointialueiden koulutuskorvaukset amk-opiskelijoiden työelämäharjoittelusta tulee kattaa niiden todelliset kustannukset. Ammattikorkeakoulun työelämäharjoitteluun kehitetään malli, joka mahdollistaa harjoittelujakson toteutumisen palkallisena ja opetussuunnitelman sisältöjen mukaisena.

Opiskelijavalinnassa tulee turvata alanvaihtajien mahdollisuudet uudelleen koulutukseen. Työvoimapulassa kamppaileva sote- ja kasvatusala tarvitsee osaajia toisiltakin aloilta. Sote-alan amk-tutkinnot tulee säilyttää, jotta ammattikohtainen osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan työelämässä.

Laajan ja laadukkaan terveystieteiden akateemisen koulutus- ja tutkimustarjonnan turvaamiseksi yliopistojen tulee tarjota monipuolisesti terveystieteiden pääaineopintoja Suomessa radiografiatiede ja kliininen laboratoriotiede mukaan lukien. Terveystieteiden tutkijan urapolkuja

tulee kehittää vetovoimaisemmiksi ja houkuttelevammaksi toimeentuloa ja tutkijan uran pysyvyyttä vahvistaen.

Tehyn tavoitteet jatkuvaan oppimiseen

- Edellytyksiä ammatilliseen täydennyskoulutukseen parannetaan
- Tutkintoa täydentävä sote-alan koulutusjärjestelmä tukee uramalleja
- Aikuiskoulutustukeen korvaava malli

Uranaikainen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen on sääntelyyn perustuva velvoite ja oikeus sosiaali- terveys- tai kasvatusalalla työskentelevälle ammattihenkilölle. Työnantajan tulee luoda edellytykset sille, että ammattihenkilöt voivat osallistua tarvittavaan täydennyskoulutukseen työn ohessa ja työaikana. Lue lisää Tehyn täydennyskoulutussuosituksista [täältä](#).

Kansalliset ja ammattikohtaiset uramallit edellyttävät koulutus- ja urapolkujen yhteensovittamista ja mm. kliinisten tehtävänkuvien perustamista niin erikoistumiskoulutuksen kuin ylemmän korkeakoulututkinnon tai erityispätevyyskoulutuksen suorittaneille ammattilaisille. Uramalleihin sidotaan koulutuspolun lisäksi osaamisen kehittymistä tukeva ja kannustava palkkausmalli. Erikoistumiskoulutusten rahoitusmallia tulee kehittää valtion koulutuskorvausmallin mukaiseksi, kuten esim. rajatun lääkkeenmääriskoulutuksen osalta.

Edellytämme, että aikuiskoulutustukea korvaava malli on hallituksen ehdotusta kattavampi ja pitkäjänteisempi. Aikuiskoulutustukea tarvitsevat laajasti kaikki sote- ja kasvatusalan ammattilaiset.

Tehyn muut koulutuspolitiikan tavoitteet

- Alalle vain laadukkaan tutkintokoulutuksen kautta
- Soveltumattomuuden arviointi mahdolliseksi valtakunnallisilla soveltuvuus- ja pääsykokeilla sekä SORA-lainsäädännöllä
- Johtamisosaaminen korostuu sote-palveluja kehittäessä
- Tutkintojen tunnustaminen ja kielitaito kuntoon

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oltava koulutusjärjestelmän mukainen tutkinto. Työvoimapula tai työelämän uudistukset eivät voi johtaa ammattihenkilöiden koulutus- ja osaamistason heikentymiseen tai kelpoisuusehtojen madaltamiseen. Pidämme tärkeänä sitä, että oppilaitokset ja korkeakoulut mittaavat valmistuvan osaamisen tasoa tutkintokohtaisilla loppukokeilla tai vastaavilla.

Valtakunnalliset soveltuvuus- ja pääsykokeet on otettava käyttöön kaikilla hakuväylillä tutkintokoulutuksissa. Lainsäädäntöön pitää lisätä soveltuvuuden testaus. Koulutukseen hakeutumisessa huomioidaan tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset [ammatillisen koulutuksen](#) tai [ammattikorkeakoulutuksen](#) osalta.

Osaava johtaja vaikuttaa tutkitusti henkilöstön hyvinvointiin, alalla pysymiseen, hoidon laatuun ja potilasturvallisuuteen sekä kustannustehokkuuteen. Odotamme, että osana johtamisosaamisen koulutuksellisia kehittämistarpeita jatkossa selkiytetään ja tehdään näkyväksi sote-alan johtajien oma uran ja koulutuksen polkumalli.

Kansainvälistä työvoiman liikkuvuutta edistävä tutkintojen tunnustamisprosessi on saatava kuntoon sosiaali-terveysalalla. Lue lisää Tehyn linjauksista kansainväliseen rekrytointiin ja tutkintojen tunnustamisprosessiin [täältä](#).
